

Professor Rein Teesalu 75

19. juunil k.a tähistas oma 75. sünnipäeva TÜ kauaaegne kardioloogia-professor ja kardioloogiakliiniku juhataja Rein Teesalu.

Juubilar on sündinud Saaremaal. Perekonna ja kodusaare tublide inimeste eeskuju õpetas teda väärtustama töökust ning visadust.

TRÜ arstiteaduskonna lõpetamise järel 1964. aastal asus ta tööle Kingissepa Rajooni Kesksaiglas anestezioloogina. Andekale ja töökale noorele arstile jäid Saaremaa olud kitsaks ning peatselt oli ta Tartus tagasi. Aastatel 1968–1971 õppis ta TRÜ statsionaarses aspirantuuris ning kaitses oma esimese väitekirja (arstiteaduse kandidaat). Väitekirjas uuris ta müokardi ainevahetuse muutusi anesteesia ajal ning pärgarteri ligeerimise järel.

Teaduskraadiga arstina jätkas ta tööd TRÜ veresoontekirurgia laboratooriumi teadurina ning kliinikus anestezioloogi ja intensiivraviarstina. See oli oluline periood Eesti kardiokirurgia arendamisel, mil koos Toomas Sullingu ja teiste kolleegidega valmistuti pärgarterite operatsioonide tegemiseks. 1974. aasta 7. mail tehtud Eesti esimese aortokoronaarse šunteerimise operatsiooni meeskonnas oli prof R. Teesalul oluline roll anestezioloogina ning arstina operatsiooni järgses perioodis.

TRÜ üld- ja molekulaarpatoloogias instituudi (ÜMPI) loomise järel (1979) jätkas juubilar oma teadustööd selles struktuuriüksuses, juhatahes anestezioloogia ja reanimatoloogia laboratooriumit. 1980. aastal siirdus tänavune juubilar koos koronaarkirurgia meeskonnaga tööle äsja avatud Tallinna Kiirabihaiglasse. TRÜ väga oluliseks

otsuseks oli uue haigla baasile üle viia ka osa ÜMPI laboratooriumidest. See võimaldas R. Teesalul koos kolleegidega teadustööd kliinilise tööga paremini ühitada. 1981. aastal kaitses ta Leningradis oma doktoriväitekirja, milles üldistas koronaarkirurgiliste operatsioonide anesteesia, kehavälise vereeringe ja postoperatiivse ravi ajal toimuvaid metaboolseid muutusi, nende korrigeerimise võimalusi ning eri meetodite kasutamise kogemusi Tartus ja Tallinnas. Eriti kõrgelt hinnati seejuures tema tööd kardiopleegiameetodite uurimise ja juurutamise alal.

R. Teesalu naasis 1984. aastal Tartusse, töökohaks sai TRÜ ÜMPI veresoonte uurimise osakond. Kliinilise tegevuses asus ta tegutsema kardioloogilise intensiivravi ja hiljem laiemalt kogu kardioloogia alal. Tipptasemel anestezioloogist, südame ainevahetuse uurijast sai tänu töökusele ja visadusele kardioloog ning peatselt ka üks eriala liidritest. Aastatel 1988–1992 töötas ta TRÜ/TÜ sisehaiguste propedeutika

kateedri professori ja juhatajana ning seejärel aastatel 1992–2004 selle baasil moodustatud TÜ kardioloogiakliiniku juhatajana.

Mitmele arstitudengite põlvkonnale on jätnud kustumatu mulje prof R. Teesalu suur lugemus ning tõenduspõhiste allikate valdamine. Tema juhendamisel on kaitstud kokku 16 väitekirja, õpilased teavad teda tööka, põhjaliku ning ideedest tulvil inimesena. Tema edukaimaks eneseväljendusviisiks on olnud kirjutamine, selle tõenduseks on üle 350 teaduspublikatsiooni ning hulgaliselt õppematerjale ning käsiraamatuid, millest nii mõnedki on arstide ja üliõpilaste hulgas praegugi populaarsed.

R. Teesalu on pälvinud mitmeid autasusid: 1985. aastal ENSV teaduspreemia, 1998. aastal Eesti Vabariigi teaduspreemia, 2005. aastal TÜ Kliinikumi preemia.

Temalt pärineb infarktregistri loomise initsiatiiv TÜ Kliinikumi baasil, samuti on ta endoteelikeskuse üks asutajatest ja algusaastate ideoloogidest. Ta on olnud Eesti Hüpertensioonühingu asutajaliige ning selle pikaajaline juhatus liige, Eesti Kardioloogide Seltsi juhatus liige ja südamepuudulikkuse töörühma pikaajaline esimees, Sotsiaalministeeriumi kardioloogia erialakomisjoni liige ning ajakirja Vererõhk üks asutajatest ja peatoimetaja.

Rein Teesalu ja ta varalahkunud arstist abikaasa kõik kolm last on kaitsnud väitekirja.

Soovime juubilarile tugevat tervist, erksat kaasamõtlemist ning mõnusat osalemist teda huvitavates tegevustes.

**Kolleegide nimel
prof Jaan Eha**